

Karlssons i Mwanza – Rundbrev 2/2003

Juni 2003

Salaam!

Tiden går och nu är det redan sommar. Vi hörde hemifrån att syrenen blommar och snart sprider häggen sin väldoft i den ljumma försommarkvällen. Vi får inte uppleva årstidernas växlingar utan för oss håller regnen nu på att upphöra. Framför oss har vi fyra till fem torra månader då solen bränner bort allt grönt, men vår lilla oasis i staden ska vi nog hålla grön och blommande. Det är en lisa för själen att få sitta ner och njuta av fågelsång och alla vackra blommor.

Det har regnat!

Till påsk började regnen och det har fortsatt att regna till slutet av maj. Det blev räddningen för många. En stor del av majsens torkade bort då regnen var sena och priserna har stigit. Men tack vare att regnen kom i april så har en stor del av risskörden klarat sig så situationen är inte helt hopplös som det såg ut från början.

Insamling av pengar.

Det skulle vara en "fund-raising" i Shinyanga församling, man skulle samla in pengar till köreerna för att köpa instrument och musikanläggning. Många potentater var inbjudna på gudstjänsten. När man börjar skänka pengar så är man inte snål. Den muslimske landshövdingen började med att ge 100.000 shilling och andra ville inte vara mycket sämre. Pengarna strömmade in och totalt fick man in 2.500.000 shilling vilket är en otrolig summa med tanke på att en normal månadslön är på ca 50.000 shilling. Under insamlingen var det en person som hade problem och var kallsvettig. Domprost Gunda hade predikat och var dessutom representant för stiftet men ...

Gunda visste inte vad han skulle lägga för han hade inga pengar. Han hade bara 2.000 shilling (ca 20 kr/ € 2) på sig och det skulle ju vara skamligt att inte lägga mer. Efter en tyst bön så dök plötsligt orden upp av Petrus när en lam man tiggde pengar: "Silver och guld har jag inte, men vad jag har, det ger jag dig ..." Gunda tog av sig sitt armbandsur och det ropades ut till högstbjudande. Klockan såldes för 72.000 shilling. En kvinna i församlingen tyckte inte det gick för sig att domprosten skulle vara utan klocka, hur skulle han nu kunna hålla tiden? Hon gav honom helt enkelt sitt eget armbandsur och så fick han ett bättre armbandsur än sitt gamla.

Ska man ha fest ...

Det ska bli bröllop men inte vilket bröllop som helst. Vår ekonomichef Uisso ska gifta sig i och då ska det ordnas med något utöver det vanliga. För att ha råd att hålla ett stort bröllop behöver man pengar och man arrangerar en fund-raising. De bjöd in vänner och bekanta på en bit mat och kyrkans ungdomskör stod för underhållningen. När det väl blev dags så ropades en efter en upp och man fick säga hur mycket man ville hjälpa till med. Det blir nästan en tävlan att visa hur välbeställd man är genom summan man skänker till bröllopet.

Domprosten var även med här men denna gången kom han lindrigare undan. En affärsman gav en ansevärd summa pengar i Gundas namn.

Nyamahona Farm

Stiftet har fått ta över ett jordbruk från staten. Här har skörden varit god trots torkan. Man har fått mycket majs tack vare läget vid Victoriasjön

Med rätt skötsel och bra management skulle denna farm kunna finansiera en stor del av kyrkans arbete. Nu odlar man bara en del av åkerarealen på ca 140 ha, tyvärr har man ingen traktor så man får hyra in eller använda oxar för att plöja. Det finns dammar som går att använda till konstbevattning och med en driftig och duktig agronom så skulle det kunna bli ett mönsterjordbruk som kunde generera intäkter till stiftets evangelisationsarbete.

Fastna i ett lerhål

I förra rundbrevet skrev jag hur det var att köra över en översvämmad bro. Denna gång blev min erfarenhet att sitta fast i ett lerhål. Jag och domprosten var ute vid Nyamahona Farm och på väg tillbaka så började det regna, inget stilla sommarregn eller en liten åskskur utan det var ett rejält tropiskt regn. Det var några vattenfyllda hål i vägen som jag körde igenom och helt plötsligt så sjönk bilen bara ner. Där stod jag i lervattnet som räckte upp till halva bildörren, drygt meterdjupt hål. Det lät som vattnet kokade när jag gasade. Nu gällde att bilen inte stannade och vattnet skulle gå in bakvägen genom avgassystemet. Det började läcka in vatten genom bakdörrarna och jag försökte med 4-hjulsdriften gunga fram och tillbaka, men leran var såphal. Vattnet började stiga inne i bilen. Efter fem minuters lirkande så

lyckades jag backa ur hålet. Det var bara att öppna bildörrarna och tömmer ur vattnet och tacka Gud att man kom loss.

Mwadiu diamantfält

Mwadiu ligger ca 150 km söder om Mwanza. I en bok om Tanzania läste jag att Mwadiu diamantfält är en av världens största till ytan. Här utvinns man diamanter ur jordens ytlager, man hyvlar helt enkelt av marken och sorterar ut diamanter ur schaktmassan.

När man har signerat in sig hos vakten vid infarten så kommer man till en helt annan värld. Även om Mwadiu som samhälle har sett sin glans dagar så slås man över hur allt är välordnat. Gatorna är asfalterade, företaget har byggt kyrkor och bostadshus så varje samfund har sin egen kyrka och alla präster och predikanter bor grannar med varandra. Om det beror på grannsämja eller inte så förstod jag på vår präst att ekumeniken fungerar väl.

Gruvbolaget är ett Sydafrikanskt bolag som tidigare tog hand om allas väl och ve. Nu har man överlåtit skolor, sjukhus och andra sociala inrättningar till dem som ville ta ansvar. Den lutherska kyrkan tog hand om Mwadiu Secondary School.

Mwadiu Secondary School

Skolan fick bidrag från Finland och tyvärr användes dessa pengar som var ämnade för driften till annat. Skolan fick stängas. Efter en tid öppnades skolan igen och nu har man lyckats driva den på enbart skolavgifter. Det finns inga bidrag till den löpande driften vilket känns friskt men skolan skulle behöva göra en del investeringar. Elevresultaten förbättras varje år och fler och fler elever söker sig till skolan. Nu har man utökat till två klasser per årskurs och man har fyra årskurser, Form I till Form IV.

Ett stort problem är elevhemmen. Tyvärr finns inte tillräckligt med sovplatser. På flickornas elevhem är rummen på ca 10m² och man har lyckats få in tre våningssängar per rum. Jag påpekade att så trångt det måste vara med 6 personer i ett så litet rum. Svaret gjorde mig helt mållös, det var 12 personer som sov i rummet, två på varje madrass. Det fanns inga garderober eller utrymmen att låsa in sina tillhörigheter utan man hade allt i sin lilla väska som var undanstuvad under sängen. Trots trängsel och mängden av ungdomar så hade man rent och städat.

När jag kom till pojknas elevhem så möttes jag av en lite annorlunda bild. Här var det mer

stökigt och ostädat. Rummen var större vilket innebar att man kunde få in fler våningssängar. Här var det också två och två per madrass och i sex våningssängar fick man rum med 24 grabbar. Vad händer om man får in löss eller annan ohyra?

När jag gick där mellan sängarna funderade jag på vilken finsk eller svensk tonåring skulle acceptera att bo under sådana förhållanden? Att få en utbildning är nyckeln till en bättre framtid och för det kan man stå ut med ganska mycket.

Edvin 17 år och gatuförsäljare

Edvin var äldst i en syskonskara på tre barn när föräldrarna dog i AIDS för ca tre år sedan. För att få tak över huvudet kom mormor, som är gammal och skröplig och tog hand om dem. Grundskolan är sju år men Edvin slutade skolan i sexan när föräldrarna dog. Han skulle försörja sina syskon och sin mormor och började arbeta som gatuförsäljare. I juni förra året dog hans lillebror för de hade inte råd att betala för sjukvården. Nu är mormor dålig och vill till sin hemby för att dö. De få slantar som Edvin har sparat ihop ska han använda för att hjälpa mormor med färjan över till Bukoba. Han och lillasyster ska följa med för att ”kuaga”, ta farväl. Varken i Bukoba eller i Mwanza finns det släktingar som bryr sig om dem. Snart står de ensamma, Edvin med sin lillasyster på 9 år som han har ansvar för.

I hans ögon ser man både sorg och glädje. Det finns en vilja hos honom att göra något med sitt liv, en kämparglöd. Han vill inte hamna i snett med droger och stölder. Själv drömmer Edvin om att få gå i skolan igen och få en yrkesutbildning. Han drömmer om ett annat liv än att vara gatuförsäljare.

Stödgrupp för AIDS-sjuka

Sedan mars har Päivi varit med i en stödgrupp för AIDS-sjuka. Varje tisdag samlas en grupp kvinnor som blivit änkor då deras män har dött i AIDS. Det är en grupp underbara kvinnor som kämpar mot tiden. De har sina barn att ta hand om och ge dem en dräglig framtid innan de själva dör.

Det är en blandning i åldrar, några unga kvinnor i 20-25 års ålder och de äldsta är omkring 50 år. En har 12 barn att försörja men de flesta har 3-6 barn. Alla har utvecklat AIDS och de har olika symptom som hudproblem, lungsjukdomar, diarré och de kan emellanåt vara mycket sjuka. Varje vecka får de mediciner för att dämpa de olika symptom de har.

I stödgruppen försöker man engagera kvinnorna att starta ett litet projekt för självförsörjning.

Någon syr kläder, någon annan har ett stånd och säljer frukt eller har man lite värphöns och säljer ägg. Det viktiga är att kvinnorna på något sätt kan få en liten inkomst som kan hjälpa dem att klara sig. Genom stödgruppen kan man låna lite pengar till sitt projekt och när man får lite vinst börjar man betala tillbaka.

I gruppen diskuterar man sin situation och vad man kan göra åt den. Det är så mycket de ska hinna ordna och tiden är kort. Man planerar för barnens framtid och utbildning. Ingen vill att barnen ska hamna på gatan som tiggare eller tjuvar. När barnen blir sjuka funderar man på om de är smittade eller inte. Sen har man de dagliga bekymren med att ordna med mat. Dessa kvinnor är så beroende av små summor och de lever hela tiden på marginalen till att klara sig.

En tisdagsmorgon kom Päivi lite tidigt till stödgruppen. Maria satt på trappan och väntade. Hon har precis börjat i gruppen och har ännu inte fått hjälp till något projekt för att tjäna lite pengar. Maria har fem barn som hon tar hand om. Den yngsta, en skolflicka, mår inte bra. Flickan har haft feber i flera dagar och är mycket trött. Maria mår inte heller bra och hon skulle också behöva komma till läkaren för att få behandling. Det går inte att förstå hur hårt livet är för de allra fattigaste. Man har inga pengar till mat och man har inte råd att gå till doktorn. Med hjälp av 10.000 shilling (ca 100kr/€10) så kunde de komma till doktorn, ta prover och köpa medicin. Dessutom räckte det till mat för en vecka till hela familjen. Vi behöver inte ens fundera om vi har råd att gå till doktor och vi kan äta oss mätta varje dag.

Missionärsbarnet sitter på trappan till moskén.

Det har sina sidor att kompisen är muslim. Jonathans kompis Wasim kommer från en familj som är troende muslimer. För oss som är kristna så är ju ingen mat oren utan vi kan äta allt som bjuds. För muslimer är grisen ett orent djur och första gången Wasim kom hem till oss och skulle äta var det viktigt att ingenting vi åt hade kommit i kontakt med griskött.

Hemma hos Wasim blir det paus i leken när det är tid för bön och bönemattan plockas fram. Jonathan får hålla Wasims lillasyster i schack så hon inte stör kompisen i bönen. En dag följde Jonathan med Wasim till moskén men stannade utanför på trappan och väntade medan familjen var inne och bad. Det måste ha varit en syn att se en 11-årig europeisk grabb sitta på moskétrappan och vänta medan det var eftermiddagsbön och fullt av folk inne i moskén.

Hundar ylar i takt med böneutropare

På kvällarna när stadens brus har minskat så brukar vi höra böneutroparna från moskéerna nere på stan. I början var barnen fascinerade över att hundarna började yla samtidigt som högtalarna i minareterna ropade ut till bön. En kväll upptäckte Saara att vår hund Dolly aldrig var med i ylandet. Helt lugnt konstaterade hon att alla andra hundar måste vara muslimer medan vår hund Dolly är kristen.

Bugsy Malone och Peter Pan

Skolan är indelad i tre terminer och i slutet av varje terminen är det en stor teaterföreställning. Lagom till jul så var det en uppsättning av Romeo och Julia med de äldsta eleverna på skolan som aktörer. Före påsklovet så var Jonathan med i Bugsy Malone. Jonathan var barberare och hade en roll med några repliker. Det är helt otroligt vad lärarna ställer upp och barnen gjorde en helt underbar och proffsig föreställning på 1½ timme.

Nu är det Saaras tur och i mitten av juni kommer man att sätta upp Peter Pan. De har börjat öva och Saara sjunger hela dagarna sångerna som de ska uppträda med. Saara kommer vara en indianflicka och vi får väl se hur det blir med en blond indianska.

Påskens firade vi i Sverige

Peters mor, som också varit missionär i Tanzania, skulle ha kommit till Mwanza och hälsat på i februari. Nu drabbades hon av bröstcancer så vi åkte istället hem över påsk och fick vara hemma hos henne i två veckor. Vi fick en fin tid tillsammans och våren bjöd även på en skymt av både blåsippor och vitsippor.

Slutligen vill vi önska er Guds rika välsignelse och önskar att ni fortsätter att tänka på oss i era böner.

Päivi, Peter, Jonathan och Saara

Päivi o Peter Karlsson

P.O. Box 976

Mwanza

Tanzania

Telefon:

+255 28 250 0545 (bostad)

+255 744 895 557 (mobil)

E-post:

karlsson@amani.nu

Hemsida:

www.amani.nu